

отъ трета, надпись: „Въ царствованія российскаго императора Александра II и подъ главнмъ начальствомъ генералъ-лейтенанта Радецкаго 15-й Юня 1877 г. перенправа черезъ Дунай у Зимницы и бой у Систова“, а на четвъртата сж написани участвовавшитъ въ боя полкове, баталони, сотни, батареи и прч.

Тържественното влизание на русситѣ въ Свищовъ.

Слѣдъ прогласяванието на войната, турцитѣ въ този градъ когато се срещали на улицата, особно пакъ по кафенетата, разговора си захващали съ тия думи: *Инглизъ бражмасъ москофу муарабе ачсънъ дъвлете; диннемезъ исе, о езеджекъ кафасънъ* (Англия нѣма да остави московеца да отвори война на султана, ако непослуша, тя ще му смаже главата).

Турцитѣ напълно вѣрвали, че по никой начинъ Англия нѣма да допустне да преминжтъ русситѣ Дунава, та никакъ не се безспокоили отъ снованьето имъ по срещния брѣгъ и така си живѣли, като че се намиратъ на 500 килм. далечъ отъ русситѣ или вѣчна пропастъ да ги раздѣля едни отъ други. Нѣ когато русската войска почнала да се трупа срещо Никополь и находящитѣ се турски войници въ Свищовъ взели да говорятъ, че русситѣ ще преплаватъ Дунава при този градъ, гдѣто били докарали и нѣколко хиляди такива коне, които щомъ се хвъргали съ всадника отъ единия брѣгъ, на другия се намирали, *вищовскитѣ тури* намислили — ако преминаванието на русситѣ се осѫществи, да испълнятъ една отъ священнитѣ заповѣди на корана. Тѣ съставили два списъка — единий за мжжетѣ, които да бѫдатъ избити, като съчувъственици на русситѣ, а другия за красивитѣ жени и моми, които да закаратъ съ себе и рѣшили: щомъ се извѣстїтъ за преминаванието, да исколятъ мжжетѣ, да забержтъ женитѣ и да избѣгнатъ. Обаче, отъ ненадѣйното появяване на русситѣ подъ Свищовъ, турцитѣ всичко забравили и всякой единъ припикалъ да предвари и докачи нѣкоя кола или конь отъ бѣлгаретѣ, да натовари каквото може, или пѣкъ да впустне нѣщо въ джоба, или мушне въ пояса си и колкото е възможно по-скоро да бѣга, тѣй щото, тукашното бѣлгарско население, което въ много вѣстания е давало жъртви, при освобождението си било щастливо да се избави безъ всяка жъртва, освѣнъ единъ бѣлгаринъ, който билъ убитъ, защото поискалъ паритѣ си отъ нѣкой турчинъ.